GAZETA KRAKOWSKA

Nro 31.

Z KRAKOWA DNIA 17. KWIETNIA 1811 Roku WE SRODE.

WYROKI KROLEWSKIE.

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu W Pałacu Naszym w Dreźnie dnia 15go miesiąca Marca 1811.

FREDERYK AUGUST

Z Bożey Łaski Krol Saski, Xiąże Warszawski, &c. &c.

Po śmierci Pana Glombik Podsędka wydziału Policyi poprawczey w Jędrzeiowie mianowaliśmy i mianuiemy na wakuiący po nim wyż wymieniony urząd Pana Felixa Piotrowskiego.

Minister Sprawiedliwości dopiero rzeczonego do sprawowania wskazanego sobie urzędowania wezwie, w nim instalować będzie i ninieyszą nominacyą ogłosi.

(Pod.) *Frederyk August.*

(L.S.) przez Króla

Minister Sekretarz Stanu

Zgodno z oryg: *Stanisław Breza.*

Felix Łubieński, Zgodno z orygin:

Minister Sprawied: *Minister Sekr Stanu.*

(L.S.) *Stanisław Breza.*

Hierray, K. M. Z. S. J.

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu w Pałacu Naszym w Dreźnie d. 15 Marca Roku 1811.

FREDERYK AUGUST

Z Bożey Łaski Król Saski, Xiąże Warszawski, &c. &c.

Mianowawszy Pana Mogilnickiego Assessora Trybunału Cywilnego Iwszey Instancyi Departamentu Radomskiego Sędzią Trybunału Siedleckiego mianowaliśmy i mianuiemy na wakuiące po nim w. spomnionym Trybunale Radomskim mieysce Assessora Pana Jozefa Zakrzewskiego.

Minister Sprawiedliwości wyżey mianowanego na wskazany sobie Urząd wezwie, w nim instalować będzie i ninieyszą nominacyą ogłosi.

(Podp.) *Frederyk August.*

(*Reszta podpisow tak wyżey.*)

Prefekt Departamentu Krakowskiego podaie do wiadomości, iż Nayiaśnieyszy Pan Dekretem swoim pod dniem 7 Marca r. b. zapadłym na wakuiące dotąd mieysce Budowniczego Departamentowego Krakowskiego, JPana Bogumiła Zschernig nominować raczył.

W Krakowie d. 10 Kwietnia 1811 roku.

Wodzicki, Prefekt.

Wroński, S. J.

Z Homburga d. 4. Kwietnia.

W tey chwili odebraliśmy przez nadzwyczayną sposobność Monitora Paryzkiego pod d. 30 Marca, który zawiera następuiące ważne i chwały godne

Doniesienia od woysk w Hiszpanii i Portugalii:

Jen: Foy przybył z listami od Xcia Esslingi

(Masseny) d. 26 Marca do Paryża. Wyiechał zaś z głowney kwatery woyska Portugalskiego d. 15go. Woysko znayduie się w naylepszym stanie; żołnierz pełen iest odwagi. Xże Esslingi uznał za potrzebne uczynić poruszenie. Prawe swoie skrzydło posunał do morza, lewe do rzeki Zezere, a głowną kwaterę przeniosł do Pombal. Rozmaite korpusy woyska będące na żołdzie Angielskim pobite zostały. Kolomny woyska naszego przebiegaią Portugaliią; wiele podbiły okolic i rozbroiły.

Adjutant dowodzący Avy przybył tu z okolic Badaioz skąd d. 14 Marca wyprawił go Xże Dalmacyi z chorągwiami, które zdobył od wkroczenia swego przed 6ciu tygodniami do Estramadury. Przywiosł on także kapitulacyą twierdzy Badaioz.

Wzięcie Oliwenzy i Badaioz, potyczka przy Castillegos i bitwa nad rzeką Gebora są ważnemi woyskowemi zdarzeniami, na szkodę nieprzyiaciela wypadłemi. Dwadzieścia tysięcy jeńcow wiele chorągwi i kilka set dział znayduie się w ręku naszych.

D. 3 Marca zaszło ważne działanie przed Kadyxem. Dywizya z 6000 Anglikow i 7 do 8000 Hiszpanow złożona wylądowała na końcu Lutego do Algesjras. Kolomna ta wynosząca razem do 14,000 ludzi, miała zamysł wziąść tył Xciu Belluny i zznieść oblężenie Kadyxu. Lecz proiekt ten zupełnie zniszczony został. Xże Belluny pobił nieprzyiaciela i odparł go do wyspy Leon, zabrawszy mu trzy chorągwie, 4 działa i 760 jeńcow. Zabił lub ranił trzecią część Anglikow. — Jenerał Sebastiani, który dowodzi czwartym korpusem 20,000 ludzi wynoszącym, rozumiał, iż wysiadły do Algesiras nieprzyiaciel przeznaczony był do uderzenia na prawe iego skrzydło, gdy tym czasem iedne tylko dywizyą przeciw lewemu iego skrzydłu z Murcyi wyprawił. Wysłał zatem woyska przeciw tey dywizyi. Dopiero d. 7 dowiedział się co się stało. Dywizya wysłana z Murcyi została za przybyciem iego strzelcow do ucieczki przymuszona. Gdy się to działo Ballasteros postąpił w 3000 niedobitkow, którzy uszli z potyczki pod Castillegos ku Sewilli. Jenerał Darricau postąpił przeciw niemu, poraził go i ścigał długo.

D. 10 Marca rozpoczęło się oblężenie Kadyxu z nową czynnością. Wszystkie te wypadki ucieszyły naszych przyiacioł w Andaluzyi, a zawstydziły nieprzyiacioł.

Tu następuie rapport Marszałka, Xcia Dalmacyi, do Xcia Neufszatelskiego o bitwie nad rzeką Gebora, pisany d. 22 Lutego z obozu pod Badaioz, którego treść następuiąca:

Po wzięciu szańcu Pardaleros rozkazał Xże Trewizy 3 liniiowym pułkom, kompanii saperow i kompanii artyleryi konney przeprawić się za rzekę Gwadyanę i postąpić ku brzegom rzeki Gebora, gdy tymczasem dywizya jazdy Jenerała Latour-Maubourg, która stała w Montijo, odebrała rozkaz złączenia się w nocy z piechotą. D. 19 o godzinie 1 po północy przeszła jazda w miałkim mieyscu rzekę Gebora, oskrzydliła lewy bok nieprzyiacielskiey linii i zaczęła się zaraz z nieprzyiacielem ucierać. Drugi pułk huzarow wpadł do nieprzyiacielskiego obozu i zabrał kilkunastu jeńcow. W innem mieyscu przeszła piechota zą rzekę Gebora

uderzyła na lewy bok nieprzyiaciela. Zwycięztwo przeważyło się zaraz na naszą stronę. Dwa wielkie czworogrrany, które nieprzyiaciel zrobił, zostały przy okrzykach: „Niech żyie Cesarz!„ przełamane. Porażenie nieprzyiaciela było zupełne. Niektórzy Hiszpańscy i Portugalscy jenerałowie ratowali się z jazdą i 7 do 800 piechoty sromotną ucieczką do Elwas, 300 ludzi do Badaioz; reszta zaś nieprzyiacielskiego woyska została poymana lub zabita. 5200 jencow, pomiędzy któremi znayduie się Jeneral Viruez, 4 jenerałow brygady, 15 pułkownikow lub podpułkownikow, 350 officerow, 6 chorągwi, 7 dział, 20 ammunicyynych wozow i namioty całego obozu dostały się w moc Cesarskiego woyska. Nieprzyiaciel zostawił na placu 600 zabitych i 800 ranionych ludzi. Zniszczone więc zostały d. 19 o godzinie 11 przed południem ostatnie dwie dywizye woyska Romany, które w liczbie 9000 ludzi złączyły się były z woyskiem Angielskim, a d. 6 powrociły z Villafranka do Lizbony, spiesząc na odsiecz Badaioz. Strata nasza składa się z 3 officerow i 23 żołnierzy zabitych, a z 5 officerow 166 żołnierzy ranionych i 27 koni ubitych. — W Badaioz oczekiwano Jenerała Castannos, którego junta Kadyxka na mieyscu Romany wodzem mianowała. Rapport kończy się pochwałami wielu od ważnych naszych woiownikow, którzy popisali się w chwalebney tey bitwie i dla których Xże Marszałek prosi o wyższe stopnie lub nagrody.

Daley następuie dzienny rozkaz donoszący woysku o świetnem zwycięztwie, które piąty korpus i jazda odwodowa pod murami Badaioz odniosły, a mianowicie o szczegółach wzięcia szańcu Pardaleros i o chwalebney bitwie nad rzeką Gebora, która zupełnie zniszczyła zamysły nieprzyiaciela.

Do X ia Jmci Wagramskiego i Neufszatelskiego, Majora je er Łł.

Jaśnie Oświecony Mci Xże! Mam honor uwiadomić W. X. Mość, iż miasto Badaioz poddało się orężowi J. C. K. Mci. Gdy d. 10 b. m. w wieczor wyłom zrobiony został i wszystkie przygotowania do szturmu poczynione były, kazał Marszałek, Xże Trewizy, wezwać rządzcę miasta do poddania się, który po wielu trudnościach usłuchał nakoniec głosu rozumu i zapobiegł nowemu krwi rozlewowi. W nocy podpisana została kapitulacya, którą mam honor przesłać W. X. Mci, a d. 11 weszły J. C. K. Mci woyska do Badaioz. Załoga otrzymała przy wyyściu honory woyskowe, złożyła za miastem oręż i prowadzona iest iako jeniec woienny do Francyi. Liczba iey wynosi 7155 głow, pomiędzy któremi znayduie się 512 officerow, wraz z jenerałem porucznikiem, 2 marszałkami polowemi, 4 brygadyerami, 15 pułkownikami i 24 podpułkownikami lub majorami. Oprocz tego pozostało się 1100 chorych lub ranionych ludzi w twierdzy, a 320 żonatych lub młodych ludzi, którzy gwałtem do służby wziętemi zostali, odesłałem do domow. W twierdzy znaleziono ieszcze 300 żołnierzy ukrytych. Liczba zabranych w Badaioz jeńcow wynosi więc do 9000 ludzi. — W twierdzy znaleźliśmy 170 dział, moździerzy i haubic, 80,000 funtow prochu, 300,000 karabinowych ładunkow, wiele pociskow i dwa piękne pontony. — Pod czas oblężenia wypotrzebowała załoga 230,000 funtow pro-

chu i 2 miliony ładunkow. Zołnierze nazbierali 8000 dwudzieſto czterech funtotowych kul i przeszło 6000 bomb, które artylerya nasza do miaſta wrzuciła. Zywności tam nie brakowało. Nieprzyiaciel miał zamiar zrobić z Badaioz drugą Saragossę. Większa liczba baſtyonow i uyścia wszyſtkich ulic były oszańcowane; lecz nie wiedziano z którey ſtrony attak naſtąpi. Jenerał Angielski, Lord Wellington, nie przeſtawał zalecać z Lizbony, aby ſię trzymano i obiecywał przysłać poſiłki. Jakoż wiele przeiętych iego liſtow kazały wierzyć, iż dotrzyma swoiego słowa. Tymczasem przestał na pozbyciu ſię dwoch dywizyy woyska Romany, które złączyły ſię były z iego woyskiem, zwłaszcza dowiedziawszy ſię o zupełnem ich zniszczeniu w bitwie nad rzeką Gebora. Okoliczność naſtępuiąca przeciągnęła o kilka dni dłużey oblężenie. W oſtatniey wycieczce nieprzyiacielskiey Rządca Menacho zabity zoſtał. Jenerał Limas, który po nim naſtąpił, chciał sobie zrobić sławę i przedłużył odpor. — Mam honor przesłać W. X. Mci 25 chorągwi, które zabrane nieprzyiacielowi zoſtały w Oliwenza, w bitwie nad Geborą i w Badaioz. Upraszam W. X. Mci o złożenie tych znakow u nog J. C. K. Mci. — Poymanie załogi Badaioz ukończyło zupełne zniszczenie byłego woyska Romany. Przed dwiema miesiącami liczyło 22,000 biiących ſię ludzi; z tych zabrały woyska nasze w niewolą i do Francyi odesłały 17,500, a reszta zabita lub rozproszona zoſtała. Z wszyſtkich woysk Hiszpańskich pozoſtał ſię tylko korpus Ballaſterosa w hrabſtwie Niebla i szczątki niektórych pułkow, które uciekły z pod bitwy nad Geborą, i które Jenerał Mendizabal nadaremnie usiłuie w Portugalii znowu zgromadzić. Odniesione te w krotkim przeciągu czasu korzyści sprawią wielkie wrażenie w południowey Hiszpanii i Portugalii. — Muszę W. X. Mci donieść, iż pomiędzy jeńcami z Badaioz znayduie ſię wielu, którzy iuż dawniey byli poymanemi, a nawet officerow i jenerałow. W takim przypadku znayduie ſię Jenerał Garcia, który był w Ferolu poymany i poprzysiągł wierność. (Tu naſtępuią pochwały walecznych dowodzcow. Arteleryą oblężenia dowodził Jenerał Burgeat. Proszę dla niego o tytuł barona i uposażenie. O podobne lub inne nagrody prosi dla innych officerow.) Mam honor bydź z uszanowaniem, &c.

Jenerał naczelny woyska południowey Hiszpanii,
(Pod.) *Marszałek, Xże Dalmacyi.*

W Badaioz d. 20 Marca 1811.

Kapitulacya względem Badaioz zawarta zoſtała d. 10 Marca o godzinie 9 w wieczor między Naczelnikiem głownego sztabu woyska południowey Hiszpanii, P. Gourere, i Brygadyerem woyska Hiszpańskiego, P. Hore, i składa ſię z 10 artykułow. Mieszkańcom zapewniono w niey, iż za polityczne swoie mniemania nie będą do odpowiedzi pociąganemi, ani przymuszanemi nosić oręż przeciw swoim rodakom.

Rozkaz dzienny.

Jenerał naczelny pośpiesza donieść woysku, że miaſto Badaioz poddało ſię orężowi J. C. K. Mci. Załoga 7880 głow wynosząca kapitulowała w chwili, gdy zabierano się szturm przypuścić. Jeſt jeńcem woiennym i prowadzona ieſt do Fran-

cyi. W twierdzy znaleziono 170 dział, moździerzy i haubic, wiele pocisków i ammunicyi. Piąty korpus i jazda odwodowa zniszczyły zatem w przeciągu ostatnich dwoch miesięcy 22,000 nieprzyiacielskiego woyska, zdobyły dwie twierdze, 25 chorągwi i 17,000 jeńcow zabrały, pomiędzy, któremi 1200 officerow, a pomiędzy ostatnie ni 6 jenerałow, 12 jenerałow brygady i przeszło 30 pułkownikow lub officerow sztabu. Od byłego woyska Romany pozostały się tylko szczątki niektórych korpusow, które błąkaią się w Portugalii i są igrzyskiem niegodziwey polityki Angielskiey. W główney kwaterze w Badaioz d. 11 Marca 1811.

(Podp.) *Jenerał naczelny, Marszałek X. e D. lmacyi.*

Monitor ogłosił ieszcze następuiący wypis z listu Jenerała dywizyi, Hrabiego Claperede, do Xcia Neufszatelskiego, z główney iego kwatery d. 28 Lutego:

" Dowiedziawszy się ten Jenerał, iż korpus milicyi 4 do 5000 ludzi wynoszący, pod dowodztwem Angielskiego officera, pokazał się w okolicach Gwary, Belmonte, Covilhao i Fundao z artyleryą, w celu przecięcia związku z woyskiem Portugalskim, ściągnął natychmiast dywizyą woyska swoiego w Belmonte i poszedł d. 18 Lutego do Covilhao. W drodze dowiedział się, iż nieprzyiacielskim tym korpusem dowodzi Angielski Podpułkownik Grant, i że wiele Angielskich officerow przy nim się znayduie. Grant stał w dobrem stanowisku przy Covilhao. Jak tylko Jenerał Claperede rozpoznał iego stanowisko, rozkazał oba iego boki oskrzydlić, i gdy iego kolomny stanęły na przeznaczonych wzgórkach, kazał im na nieprzyiaciela uderzyć. Nieprzyiaciel został zupełnie porażony. Działa, które miał z przodu swoiego stanowiska, oppanowane zostały z wielą broni, którą uciekaiący rzucali. Jedna chorągiew dostała się także w ręce Francuzow. Ostatni dwoch tylko ranionych mieli. Po tey rozprawie poszedł Jenerał Claperede do Fundao."

Oto iest wyrok Cesarski, nakazuiący wybrać 3000 maytkow z 3 nowych departamentow Elby, Wezery i Emzy.

Wypis z protokołu Sekretaryatu stanu. W pałacu Naszym Tuilleries d. 2 Marca 1811.

Napoleon, Cesarz Francuzow, Król Włoski, Protektor ligi Reński i Pośrednik ligi Szwaycarskiey, postanowiliśmy i stanowiemy co następuie:

Art. 1. Wybranych będzie 3000 maytkow maiących 25 do 50 lat, w trzech departamentach uyściow Elby, Wezery i Emzy.

2. Wielkorządzca zrobi rozkład tych 3000 maytkow na miasta i porty rzeczonych trzech departamentow.

3. Maytkowie ci będą razem po 100 do Antwerpii odesłanemi.

4. Powołanie tych maytkow odtrącone bydź ma od popisu morskiego.

5. Minister Nasz morski przedsięweźmie potrzebne środki do zapewnienia żonom i dzieciom tych maytkow przyzwoite wyżywienie, poki oni na morzu zostawać będą, i zastąpi potrzebne wydatki na ich podroż i inne potrzeby.

6. Minister Nasz morski ma zlecenie wykonać wyrok niniejszy.

(Podp.) *Napoleon.*

Przez Cesarza: Minister sekretarz stanu *H. B Xże Bassano.*

Zgodno z originałem: Minister morski i osad *Decrès.*

Z Paryża d. 29. Marca.

Dzisieyszy dziennik państwa zawiera następuiący artykuł:

Rada municypalna Paryzka uchwaliła dla P. Gevers z Amsterdamu, drugiego pazia J. C. K. Mci, który doniosł iey o urodzeniu się Króla Rzymskiego, dożywotnią pensyą 10,000 frankow. Gdy P. Gevers przybył na ratusz, gdzie rada municypalna od poprzedzaiącego wieczora całą noc przepędziła, wprowadzony był przez prezesa pierwszego okręgu do wielkiey sali, gdzie rada municypalna pod prezydencyą prefekta była zgromadzona. Skoro P. Gevers oświadczył cel swoiego poselstwa, posadził go prefekt obok siebie, i miał do niego mowę, na którą ten w grzecznych odpowiedział wyrazach. Takim samym sposobem, iakim był przyięty, odprowadzony został. Przed ratuszem stała niezmierna kupa ludzi pragnąca dowiedzieć się o szczęśliwey nowinie. P. Gevers obskoczony zaraz został i tysiące ludzi odezwało się do niego. Odpowiedział im wzniosłszy w górę kapelusz: Niech żyie Król Rzymski! Każdy był kontent z iego odpowiedzi. Pomiędzy dowodami przychylności i miłości, któremi urodzenie się Króla Rzymskiego uświetnione zostało, każdy uwielbia hoyność senatu i ciała municypalnego względem dwoch paziow, którzy im wielką tę nowinę przynieśli. Pierwsza ta władza stanu i pierwsze miasto w państwie dały przykład szlachetnego zapału, który iest naypięknieyszą zaletą charakteru Francuzkiego, skoro nie iest burzami politycznemi skażony; lecz pamięć nieszczęść, które te burze zrządziły, czyni bezwątpienia narod tem czulszym na zdarzenie, które zapewnia trwałość ich sławy i szczęścia. Przy pamiętnym tem wypadku przypominaią sobie mieszkańcy Paryzcy, iż po Karolu VII, który kosztem Anglikow uzyskał imie zwycięzcy, i całe iego panowanie będąc pełne osobliwszych zdarzeń, nazwać się może poetyczną częścią naszych dzieiow, żaden Król nie rodził się w Paryżu; lecz w całey historyi naszey nie ma śladu, żeby urodzenie Następcy tronu sprawiło tak wielką radość w narodzie i dopełniło życzeń tylu Europeyskich ludow. Henryk IVty i Franciszek Iszy nie rodzili się na tronie i mieli tylko prawo do dziedzictwa po Karolu Wielkim i Klodowiku. Ludwik XIVty, syn Xżniczki tey samey krwi co Marya Ludwika, zaspokoił nadzieie narodu gdy na świat przyszedł i nazwano go od Boga danym. Dobrodzieystwo iego urodzenia, okazało się nawet w czasie zaburzeń iego małoletności; lecz okazałość chwały oycowskiey nie otaczała iego kolebki. Ludwik XIIIty, oyciec iego, był tylko znany przez swoiego ministra Kardynała Richelieu. Następca tronu sam należał do Francyi; lecz w ow czas Francya nie maiąca ieszcze ani Alzacyi, ani Franche Comte, ani Flandryi, ani Lotaryngii, nie liczyła iak 20 milionow ludności. Porownawszy owczesną Francyą z teraźnieyszem państwem Francuzkim, i pomyśliwszy, iak wiele ludow przywiązane są losy do kolebki Króla Rzymskiego, którą otaczaią niezmierna w przyszłości potęga i chwała, łatwo zgadnąć można skąd owa całey Europy radość pochodzi. To, co się w daw-

nych czasach ſtało, nie wyrównywa bynaymniey temu, co się w teraźnieyszych dzieie, i iedynem życzeniem Francuzow, które może nigdy dopełnione nie zoſtanie, ieſt, aby wyraz ich uczuciow ſtał ſię godnym Wielkiego Monarchy, który im panuie, i czułych cnot Tey, która wynagradza mu za publiczne szczęście.

Nayiaśnieysza Cesarzowa ma ſię coraz lepiey i nie bawi ſię iuż łożkiem.

Jaki oycowską troskliwość wysoki nasz Monarcha zwraca na walecznych woiownikow, którzy na polu chwały okryli ſię sławą i przez bohatyrskie swoie czyny zasłużyli na wdzięczność oyczyzny, okazuie pamiętny wyrok Cesarski, którego treść naſtępuiąca:

" J. C. K. Mość chcąc zapewnić na ſtałych dochodach potrzeby domu inwalidow; chcąc nadto temu pomnikowi publiczney wdzięczności względem obrońcow oyczyzny nadać przyzwoitą okazałość, poſtanowił zatem: Dom Cesarski inwalidow uposarzony bydź ma naſtępuiącemi dochodami: 1) Odciąganiem po dwa od ſta od żołdu wszyſtkich officerow i urzędnikow woyska lądowego; 2) Odciąganiem po dwa od ſta od wszyſtkich pensyow woyskowych i cywilnych, które przenoszą 500 fr. iakiego bądź one są gatunku, byle z skarbu były pobierane; 3) Dochodem 100,000 fr. które rada pieczęci z zapisu w wielkiey xiędze pobiera; 4) Odciąganiem po dwa od ſta od pensyow legii honorowey i orderu trzech złotych Runn; 5) Nadborem dzierżawney kwoty wschodnich kopalni solnych, iak była wyrokiem d. 15 Kwietnia 1806 poſtanowiona; 6) Nakładem 50 od ſta na zdobycze morskie, które dotąd całkowicie do kaſsy inwalidow morskich wchodziły; 7) Wybieraniem po iednym od ſta rogatkowego i dochodow po miaſtach; 8) Wszyſtkiemi dochodami woiennych miaſt i warowni; 9) Dochodami dawnych miaſt woiennych i warowni, które przeſtały bydź takiemi; 10) Należącym ſię Cesarzowi dochodem z oszuszonych bagnisk przy Roszefort i Contentin. Gmach inwalidow ma bydź podług nowego planu wybudowany. Wieża iego ma bydź na nowo wyzłocona i nowy ołtarz marmurowy wyſtawiony. Przyległy do niego plac Nro. 2 ma bydź kupiony i do niego przyłączony; będące teraz wewnątrz warsztaty zoſtaną tam przenieſione, reszta będzie na ogrod obrocona. Naprawienie bruku, oświecenie, utrzymanie i upięknienie placu inwalidow naſtąpi kosztem kassy inwalidow. Będzie także wyznaczona kwota na utrzymanie lub urządzenie kościołow filialnych, które uznane będą za potrzebne. Dom Cesarski inwalidow zoſtawać będzie pod powagą miniſtra woyny, który sam ſtanowić będzie względem przyięcia lub ſtopnia wchodzącego do niego woyskowego, i ile razy uzna potrzebę prezydować będzie na radzie inwalidow. Głowny sztab inwalidow składać ſię będzie z iednego rządcy, iednego intendenta i iednego podskarbiego. Oſtatni mieć muſi 300,000 fr. kaucyi. Rzadzca, intendent, podskarbi, kommendant, major, kommissarz woyskowy, jałmużnicy, lekarze, bibliotekarz i archidekt mianowanemi będą przez Cesarza, inni zaś urzędnicy domu przez miniſtra woyny na podanie rządzcy. Płaca urzędnikow będzie naſtępuiąca: Rządzca 50,000 fr. i 6000 na kancelarya; intendent 25,000 fr. i 10,000 na kancelaryą;

podskarbi 15,000 fr. i 8000 na kancelaryą; sekretarz i archiwista 4000 fr. i 1000 na kancelaryą; komendant domu 15,000 fr. i 2000 na kancelaryą; major 6000 fr. i 2000 na kancelaryą; woyskowy kommissarz 5000 fr. i 3000 na kancelaryą, &c. Jnwalidzi pobierać miesięcznie będą na drobne wydatki: Pułkownik 30 fr. major 24 fr. szef batalionu 20 fr. dowodzca batalionowy 15 fr. kapitan tytularny 10 fr. porucznik tytularny 8 fr. sierżant major i kwatermistrz po 4 fr. kaprale i brygadyerowie po 3 fr. żołnierze po 2 fr. Umieszczeni w domu inwalidow woyskowi będą mieli dwa razy dnia iedzenie i dawane im będzie na srebrze. Chleb będzie iednakowy dla wszystkich stopniow pszeniczny. Pułkownicy i majorowie iadać będą w swoich izbach. Szefowie i komendanci batalionowi będą mieli wspólny stół; Kapitanowie i Porucznicy osbny; podoficerowie i żołnierze osobny. Nie patentowani officerowie będą mieć stoł oddzielny. Officerowie iadać będą na srebrze; podoficerowie i żołnierze na miedzi. Zaden nie może przyyśdz do sali iadalney iak tylko w mundurze i przy pałaszu.

Do Bordeaux przybyło w przeciągu 4 dni 62 statki z zbożem z Wandei i Bretanii.

Do Turynu przybyła d. 20 Marca w 5 godzin wiadomość o rozwiązaniu Cesarzowey, a do Brestu o 150 mil Francuzkich w dwie godziny przez Telegraff.

We wtorek polował Cesarz w lasku Bulońskim, a śniadanie iadł z W. Xciem Wirzburskim w pawilonie Bagatel.

Z Boulogne donoszą, iż doświadczenie rac kongrewskich zupełnie się udaią. Wystrzały temi racami idą 1980 sążni, a zatem o 200 sążni daley, niżeli Angielskie.

W miesiącu Kwietniu przeniesie się dwor, iak mowią, do pałacu St. Cloud.

Z Frankfortu d. 24 Marca.

Dziś rano stoiąca tu dywizya Jenerała Friant odebrała przez gonca rozkaz do wyruszenia stąd. D. 25 udaie się do Brunświka. Stała ona w mieście naszem i okolicach od 17 Października roku przeszłego.

Z Neapolu d. 15. Marca.

W przeszłym tygodniu odwiedził Król Joachim w towarzystwie głownego swoiego skarbu i pod zasłoną znacznego oddziału armatnych szalup wyspy Procida i Ischia, które przeciw napadowi Anglikow obwarowane zostały. Monarcha okazał ukontentowanie swoie z pozakładanych przeszłey zimy w rożnych mieyscach, w których wylądować można było, szancow i batteryy.

W roku przeszłym rachowano w królestwie Neapolitańskim przeszło 3000 statkow i barkow, bawiących się handlem morskim i podbrzeżnym. Na połow koralow wyszło w roku przeszłym pod brzegi Tunetańskie 209 statkow. Połow ten nie był wprawdzie obfity, wszelako przywieziono 20,000 miar koralow, które teraz sławna rękodzielnia w Torre del Greco obrabia.

W Bagnara w niższey Kalabryi burza uderzyła dwa korsarskie nieprzyiacielskie okręty o brzegi; ieden Angielski, drugi Sycyliyski. Mieszkańcy tamteysi pośpieszyli im na pomoc, wyratowali lud i zabrali w niewolą.

DODATEK

DO N^ro^ 31.

GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 17. KWIETNIA 1811 Roku WE SRODĘ.

Z Sztokolmu d. 26. Marca.

Zdrowie Królewskie polepszyło się do tego stopnia, iż zaprzestano iuż wydawać dziennika o chorobie J. K. Mci.

Na dzisieyszey kapitule orderow raczył J.K. Mość kazać złożyć znaki orderow byłemu Wiceadmirałowi Cronstedt, Pułkownikowi Jägerhorn i Majorowi Griffenberg, którzy podpisali kapitulacyą względem Sweaborga; z tym iednak ostrzeżeniem, iż ieżeli w czasie okażą swoią niewinność, J. K. Mość przywroci ich z naywiększą radością do tey godności.

Hrabia Essen wyiedzie w tych dniach do Gotenburga, gdzie zbiera się korpus woyska, którym dowodzić będzie pod nazwiskiem woyska zachodniego. Pomerania będzie więc na czas nieiaki szacownego swoiego rządzcy pozbawiona.

Z Londynu d 12 Marca.

Dziennik *The Sun* wyraża: Domyślamy się, że Cesarzowa Francuzow rozwiązana została; bo wczoray na brzegach Francuzkich nastąpiły wystrzały z dział, a w wieczor było miasto Boulogne oświecone i wiele puszczano racow. Sądząc po wielości wystrzałow, zdaie się, że Cesarzowa urodziła syna.

Dnia 12. Marca.

(Z Dziennika państwa.)

Nieszczęśliwe położenie, w takim się Angliia znayduie, pogorsza się codziennie. Lud stęka pod ciężarem podatkow, które rownie są uciążliwe przez swoią mnogość, iak przez przykry sposób ich wybierania. Nadużycia w rozdawaniu łask, pensyy i nagrod, które każdy z rządzących ministrow podług upodobania udziela, dla ziednania sobie stronnikow i utrzymania się dłużey na urzędzie, sprawuią powszechne narzekanie i zapowiadaia oburzenie się wszystkich prowincyy. Ministrowie przesadzaią w urzędowych swoich mowach i w płatnych przez nich dziennikach źrodła narodowe i kwitnący stan skarbu. Mowią, iż pomimo przedsięwziętego przez Francyą systemu, handel nie przestaie kwitnąć, i na dowod tego przywodzą, iż opłaty celne nie były w roku przeszłym mnieysze, iak po inne lata. Mylna ta rachuba może tylko słabe odurzyć umysły, ale ludzi zdrowego rozsądku nie potrafi uwieśdź. Wywiezione towary, ażeby prawdziwie stały się dla rządu Angielskiego korzystnemi, potrzeba, aby u obcych narodow znalazły pokup; lecz tego nie ma. Wszystkie leżą na składach w Helgoland, Gibraltarze i Malcie. Kupiec nie odebrawszy za wysłane towary pieniędzy, nie może obowiązkom swoim zadosyć uczynić. Upada przez to rękodzielnik, rozpuszcza swoich robotnikow i pogrążony iest w nędzy. Prze

przeniesienie Xcia Brazylii do posiadłości zamorskich, mniemał rząd, iż obszerne pole otworzył dla swoiego handlu. Spekulanci uchwycili się tey okoliczności. Łakomstwo zaślepiło ich względem prawdziwey potrzeby tych okolic. Wszystkie porty Brazyliyskie i rzeki Platy zostały w krotce zapełnione towarami, które tam teraz zaledwo po cenie iak w Anglii kosztuią sprzedać mogą. — Tyrania i niesprawiedliwości rządu względem Amerykanow zrządziły trudność związkow handlowych z tym narodem. — Wyprawy na stały ląd, które rząd gotowemi pieniądźmi opłacać musiał, ogołociły zupełnie kray z narodowey i obcey monety. Kupuie ią teraz wysoką ceną, lecz nie może iey tyle zakupić, ile na własne wydatki potrzebuie; kupuie ią przez swoich ajentow lub spekulantow wielkim kosztem, bo z stratą 33 od sta za papiery skarbowe w Lizbonie. Wszystkie te przyczyny i teraźnieysze stosunki sprawiły pomiędzy wszystkiemi klassami zamięszanie, kłopot i boiaźń okropnieyszey ieszcze przyszłości. Nigdy nie było licznieyszych i większych bankructw; nigdy kredyt skarbowych papierow nie był tak nadwątlony, iak teraz. Nagłe ich spadnienie zniszczyło dwa wielkie domy, które podięły się pożyczki dla rządu, i okoliczność ta czyni na przyszłość trudną, albo wcale niepodobną pożyczkę. Domy te pociągnęły za sobą znaczną liczbę bankierow tak w stolicy, iak i po prowincyach. — Ustanie rękodzielni w Birmingham, Manchestrze, Liwerpoolu i innych miastach pozbawiło tysiące ludzi chleba i staią się ciężarem parafiy. Liczba żebrakow tak dalece się pomnożyła, iż utrzymanie ich kosztuie same parafie Angielskie, oprocz Szkockich i Irlandzkich, 5 mil. f. szt. Ciężar ten, połączony z wielkiemi podatkami, zniżył maiętnych do miernego stanu, a posiadaiących dawniey mierny maiątek do stanu żebraczego. — Pomiędzy przedsięwziętemi przez Francyą środkami, naybardziey palenie Angielskich towarow przeraża. Rozumni ludzie widzą, że to iest naypotężnieyszym hamulcem przeciw ukradkowemu handlowi, bo niszcząc nasze towary, odwyka lud od nich, a podnoszą się rękodzielne towary lądu, co iest naywiększym ciosem dla naszego handlu. — W takim położeniu rzeczy kwitnący stan Angielskiego skarbu iest więc tylkoułudzeniem. Dochod celnych opłat, chociaż zupełnie nie upadnie, znacznie się iednak zmnieyszy, a niedoboru tego nie można będzie nowemi podatkami zastąpić, bo te do tego stopnia doszły, że ie zaledwo lud znosić może. Kredyt publiczny upadł. Pożyczki ciężko będzie skoiarzyć. Podatki na własność i płody wewnętrzne nie są dostarczaiącemi. Potrzeba nam więc odmienić systema, inaczey grozi nam w krotce okropne wstrząśnienie. — Choroba Króla wzbudziła nieiakie nadzieie. Rozumnieysi ludzie mniemali, że Xże Wallii obeymie tęgą ręką ster rządu; że oddali ministrow oyca i otoczy się osobami będącemi za pokoiem i reformą. Te nadzieie zdawały się iednać mu przychylność ludu, którą utracił przez rozwiozłość w młodości; lecz skoro zawiedzione zostały, przypomniano sobie o iego słabościach. Wacha się pomiędzy partyami, nie wiedząc, którey się chwycić. Kieruią nim dway tayni doradzcy Adams i Sheridan; ostatni iest kanclerzem iego Xięstwa Kornwallis. Lordowie Grenwill i Grey dla tego tylko byli wzywani, iż są naczelnikami

ſtrony przeciwney teraźnieyszym miniſtrom. Obie ſtrony walczą tylko pomiędzy sobą o władzę, ale nie o dobro publiczne. Zadna z nich nie poſiada zaufania narodu. Otworzyły się ludowi oczy względem polityki Pitta, ponieważ teraźnieysi miniſtrowie iego są naśladowcami; przyiaciele Foxa utracili nawet dla tego zaufanie, że się połączyli z ſtronikami Pittą. Jeden Burdett poſiada powszechne zaufanie. Zdaie on ſię chcieć reformy nadużyciow konſtytucyi i adminiſtracyi bez gwałtownego wſtrząśnienia. Osoby zaś na urzędach teraz będące, obwiniaią go o rewolucyyne proiekta i anarchiią. Jakkolwiek iednak bądź większość wszyſtkich klaſs ludu zwraca na niego oczy i uważa go iako opiekuna i naypierwszego przyiaciela ludu. — Wszyſtko aż do narodowego charakteru odmieniło się u nas: nie ieſteśmy więcey owem niespokoynym i śmiałem ludem, który zawsze był gotow oprzeć się przywłaszczeniom miniſtrow. Staliśmy się na wszyſtko oboiętnemi i cierpliwie znoſimy dumę miniſtrow. W Irlandyi nie ma nigdy spokoyności: zbroyne kupy zawsze tam wyrządzaią zdrożności, którym rząd ani zapobiedz ani poskromić nie może. Katolicy dopominaią się zawsze praw swoich. Rozkaz Sekretarza ſtanu Irlandzkiego, zabraniaiący im zgromadzenia się dla ułożenia prożby do parlamentu, obraził wszyſtkie umysły i obawiać się potrzeba, aby, ieżeli ten rozkaz nie zoſtanie cofniony, gwałtem lub z bronią w ręku nie chcieli ſię iemu sprzeciwić. — Takie ieſt położenie nasze! Dla czegoż nasi miniſtrowie tak bardzo się pysznią i nadymaią? bo sądzą ſię bydź naywiększemi mężami, iakich tylko kiedy Angliia mieć mogła; ponieważ więcey ściągnęli na kray nieszczęść, niżeli wszyscy ich poprzednicy.

Dnia 24. Marca.

(*Z Monitora.*)

Położenie woyska naszego w Portugalii codziennie się pogorsza. Woysko Francuzkie ieſt obſicie w żywność opatrzone.

Flota, która pod dowodztwem Admirała Saumarez na morze Baltyckie popłynie, składać się będzie z 25 liniiowych okrętow, 16 fregat i 30 pomnieyszych ſtatkow. Na początku Maia ma się iuż na mieyscu swoiego przeznaczenia znaydować. Oprocz wielkiego uzbroienia morskiego, twierdzą, iż miniſtrowie posłać chcą znaczną ſiłę lądową na morze Baltyckie.

DONIESIENIA.

Trybunał Cywilny Iwszey Jnſtancyi Departamentu Krakowskiego uwiadomia nininieyszym wszyſtkich komu otym wiedzieć należy, iż depozyta bywszego Sądu Szlacheckiego Krakowskiego, wczaſie oſtatniey woyny przez Rząd Auſtryacki wywiezione, przez tenże zwroconemi zoſtały. Po przedſiewziętey z strony swey rewizyi tychże depozytow, znalazłszy, iż takowe wnaywiększey części z Bankocetli Wiedeńskich składaią ſię, które przez wydany świeżo pod 28. Lutego r. b. przez Rząd Cesarsko Auſtryacki Patent do piątey części wartości nominalney zredukowane zoſtały, chcąc zapobiedz dalszey szkodzie właścicieli, i maiąc baczność na dobro małoletnich, znalazł potrzebę wezwać ninieyszym wszyſtkich Opiekonow, Kuratorow, i Adminiſtratorow, aby w celu zapobieżenia dalszey szkodzie summy do małoletnich ich Opiece powierzonych, tudzież massom ich Adminiſtracyi poruczonym, należące, z depozytu podnieść, i na korzyść tychże iak nayśpiesznicy obrocić ſtarali ſię. Gdy zaś Bankocetle Wiedeńskie podług wspomnionego Patentu kurs w kraiach Auſtryackich

tylko do ostatniego Stycznia Roku 1812 mieć będą, a pomimo ninieyszego wezwania, niektóre z mass z Bankocetlów składaiące się przez właścicieli do tego terminu nie podniesionemi bydź by mogły: Przeto Trybunał zapobiegaiąc niebezpieczeństwu zupełney utraty takowych mass, wyznacza do podniesienia z depozytu mass, z Bankocetli składaiących się termin sześciomiesięczny po którego upłynieniu na koszt zaległych mass, a względnie niedbałych Opiekunów i Administratorów, delegować będzie Członka swego Trybunału do nayblizszego Urzędu Cesarsko Austryackiego do uskutecznienia zmiany na nowe Rewersa Skarbowe Austryackie. Równie wzywa Trybunał właścicieli obligacyi Austryackich Skarbowych w depozycie zostaiących, aby gdy procent od nich przez Rząd Austryacki do połowy zniżony został, uniaiąc dalszey szkody, one podnieść iak nayśpiesznicy starali się. —

W Krakowie dnia 20go Marca 1811 Roku.

Nikorowicz, Prezes
Matakiewicz Sekr tarz.

Prefek Departamentu Krakowskiego odezwą pod d. 4tym Kwietnia 1811 od JW. Barona de Baum, C. K. Austryackiego nadwornego konsyliarza będąc zawiadomionym, iż C. K Gubernium Lwowskie nowo ustanowioną taxę od paszportów przez wieżdzaiących w prowincye Austryackie opłacać się winną, nietylko uchyliło, ale nadto iuż opłaconą, komu należy zwrócić nakazało: Uznaie bydź potrzebą ninieyszem uwiadomić o tem strony interessuiące, z tym dodatkiem: iż opłacone taxy paszportowe od dnia 17go Marca 1811 roku każdemu, za okazaniem paszportu w biorze JW. Nadwornego Konsyliarza Barona de Baum, za kwitem zwrócone zostaną.

Wodzicki, Prefekt.
Wroński, S. J.

Intendentura dóbr i lasów Narodowych Departamentu Krakowskiego w skutek Reskryptu JW. Radzcy Stanu, Glngo dóbr i lasów Narodowych Dyrektora, dnia 4 Marca r. b. d. liczby 641 ninieyszym uwiadomia, iż wieś Xiązniczki milę iednę od Krakowa odległa, będzie dnia 18 Kwietnia r. b. przez publiczną licytacyą, więcey daiącemu w trzech letnią od 1 Czerwca 1811 do ostatniego Maia 1814 wypuszczona dzierżawę. Maiący chęć licytowania maią się przed Kommissyą na ten koniec wyznaczoną nietylko w wadium 10tą część pretium fisci wynoszącym zaopatrzyć, ale nad to, kaucyą fidejussoryczną na dobrach ziemskich, pewną hypotekę maiących, i długami nieobciażonych, co się rościągać ma do wszystkich dóbr teraz i na potem dzierżawic się maiących przed zaczęciem licytacyi złożyć, któraby skarb za regularność zapłacenia rat, dotrzymanie kontraktu, i doskonałą Ekonomikę ubespieczyła, i za wszelkie szkody z przyczyny dezelacyi lub ucisku włościan zapewnić mogła.

Wyciąg intraty, niemniey kondycye pod iakiemi rzeczona wieś zadzierżawioną bydź ma, każdego czasu w biorze Intendentury okazane będą. — W tym samym dniu grunta do Kapelanii szpitalney Stopnickiey, i pod równemi obowiązkami zadzierżawione będą. *Komar.* *Bogusławski*, *Sek*

Uwiadomiam Publiczność, iż wódki garcy 1019 szumowki mocney, na satysfakcyą podatków skarbowych z roku przeszłego miesiąca Września do kassy w innych zaiętey po Złp. 1 garniec oszacowaney, d. 18 Kwietnia r. b. o godzinie 10 z rana naywięcey daiącemu za gotowe pieniądze w wsi Nagłowicach we dworze w domu pod Nrm. 1, w Powiecie Jędrzeiowskim przez licytacyą publiczną sprzedawana badzie. — Dla czego więc wszyscy, którzyby sobie życzyli nabydź rzeczoney wódki w terminie do Nagłowic zapraszaią się; gdzie im nawet probka przed zaczęciem licytacyi okazana zostanie. W Jędrzeiowie d. 2 Kwietnia 1811.

Jan. Rzuchowski, Burg: Sądu Pokoiu Pow. Jęd: Dep. Krak.

Dnia 18 Kwietnia r. b. o godzinie 10tey przed południem sprzedawane będą w Bełzowie pod Skalmierzem przez publiczną licytacyą, za gotową srebrną monetę woły, krowy, konie i żyto, W. Antonilli Zborowskiey na zaspokoienia 2160 zł. pol. W. Onufremu Sobolewskiemu należących się, z mocy rezolucyi bywszych Sądów Szlacheckich Krakowskich do liczby 1340, 9go Kwietnia 1810 zapadłey przez W. Floryana Choynackiego, bywszego Komornika tychże Sądów zaięte.

Dan w Bełzowie dnia 26 Marca 1811.

Jan Kanty Kowalski B. T. C. P. I. D. K.